

ISTERIE

de Ana Cucu-Popescu

PERSONAJE:

BREUER: 40 de ani, psihiatru

ANNA O.: 19 ani, pacientă

SCENA 1

Breuer și Anna O. Ea e îmbrăcată într-un halat alb și stă nemișcată în mijlocul scenei. Breuer se mișcă pe lângă ea, analizând-o. În acest timp, își mai notează din când în când ceva într-un carnețel.

BREUER: Berta Pappenheim. B.P. A și O. Pseudonimul Anna O. Domnișoara Anna O. Provine dintr-o familie înstărită și a primit o educație aleasă. Vorbește fluent limbile germană, engleză, franceză și italiană. Între noi fie vorba, părinții ei îmi sunt buni prieteni. A împlinit de curând 21 de ani. Are un aspect plăcut și aparent sănătos. Am fost contactat să o tratez, deoarece prezintă simptome din cele mai variate, fără ca acestea să aibă vreo cauză clinică. Din acest punct de vedere, fata este perfect sănătoasă. Aceste simptome sunt în ordinea apariției lor: afazia, care la ea se manifestă prin pierderea totală a capacității de a vorbi, sau capacitatea de a se exprima numai într-una din limbile străine cunoscute de ea; nevralgii faciale puternice, care au fost tratate cu morfină, acest lucru ducând la dependența de acest calmant puternic; paralizie locală – ce a început prin a fi o ușoară amorțeală a extremităților, s-a transformat ulterior în paralizia întregii părți superioare drepte a corpului; dereglări de vedere – percepe obiectele ce o înconjoară ca fiind mult mai mari decât sunt ele de fapt, lucru ce îi induce stări de panică; dereglări de personalitate – în principiu, are două stări ce variază: una în care e tristă, melancolică și, în general, inofensivă – aceasta e starea în care pot fi realizate ședințele de terapie – și una în care e violentă și folosește limbaj vulgar; amnezia – de cele mai

multe ori, atunci când este în prima stare nu își poate aminti nimic din ce a spus sau a făcut cât timp se afla în cea de-a doua stare.

Ca să fie totul complet, în momentele de criză acută, pacienta refuză să se hrănească sau să se hidrateze, motivând că nu poate să înghită de durere. Evident că datorită tuturor acestor simptome, total nejustificate din punct de vedere clinic, Berta a devenit un adevărat mister pentru toți doctorii care au încercat să o trateze până acum. Teoria general acceptată este aceea că orice disfuncționalitate de ordin psihic sau comportamental este generată de o afecțiune internă a creierului sau chiar și a altor organe. La o analiză superficială a cazului, diagnosticul găsit de mine este acela de isterie acută. Acest fapt o face pe domnișoara Anna O. să fie extrem de interesantă pentru mine și studiul meu actual asupra isteriei și cauzelor acesteia. Berta este o tânără, altminteri, foarte talentată și îi place să scrie. Preferă, în general, să aștearnă pe hârtie chiar propriile ei halucinații. Poate am uitat să menționez, dar adesea se cufundă într-o lume pe care numai ea o cunoaște, pe care în stare conștientă rareori și-o amintește. Trebuie să recunosc faptul că până și pe mine m-a luat acest caz oarecum pe nepregătite. Inițial nu am știut de unde și, mai ales, cum să încep. Nu mai tratasem niciodată pe cineva cu niște manifestări atât de violente ale isteriei. Până la urmă, tocmai Berta a fost cea care m-a îndrumat către metoda care avea să ducă la rezultate.

SCENA 2

Breuer și Anna O. în cabinetul acestuia. Ea stă întinsă, iar el pe un scaun lângă ea.

BREUER: Am văzut amândoi că faptul că îmi povestești visele tale are un efect benefic asupra ta și reușește să te elibereze, chiar și pentru o perioadă scurtă. Cu toate astea, în momentul în care te afli sub hipnoză și ajungi la așa zisul punct culminant al povestirii, intri în stare de panică și trebuie să fi scoasă de sub hipnoză. Asta înseamnă că tu retrăiești cu aceeași intensitate acele evenimente ca atunci când le-ai văzut pentru prima dată.

Pauză. Anna O. îl privește atentă, de parcă așteaptă o concluzie.

BREUER: Și așa că mi-a venit o nouă idee. Ce ar fi dacă de acum încolo, de fiecare dată când îmi povestești o halucinație, să o povestești la persoana a treia? Să găsim împreună o frază impersonală cu care să înceapă fiecare povestire a ta.

ANNA O.: „Era odată un băiat.”

BREUER: Poftim?

ANNA O.: Așa să încep povestirile.

BREUER: Da! E perfect! Începe-le așa! Și încearcă să te implici cât mai puțin posibil. Ține minte în permanență că tu ești doar martoră la întâmplările prin care trece băiatul. Ție nu ți se întâmplă nimic, dar nici nu îl poți ajuta în vreun fel.

ANNA O.: Bine. Hai să încercăm.

BREUER: Încearcă să te relaxezi și inspiră adânc, iar apoi expiră. Ești în perfectă siguranță. Nimic nu îți poate face niciun rău. Simți cum corpul îți e din ce în ce mai ușor, nu mai simți nicio durere, nicio grijă, nicio supărare. Te afli într-un loc perfect, unde ești înconjurată numai de armonie și de frumusețe. Nimic nu te poate atinge. Respiră adânc.

Pauză. Anna O. pare calmă.

BREUER: Poți să-mi descrii spațiul în care te afli?

ANNA O.: Sunt la marginea unei păduri. Exact acolo unde începe o câmpie verde cu multă păpădie. Pe lângă câmpie curge un râu. Nu e învolburat. Curge lin.

BREUER: Foarte bine. Ce altceva mai vezi?

ANNA O.: Sunt acolo cu...

Se oprește.

ANNA O.: E acolo un băiat împreună cu familia lui. Se joacă pase cu o minge de fotbal. Sunt numai el, mama și tatăl lui. Par foarte fericiți.

BREUER: Și ce se întâmplă mai departe?

ANNA O.: Au lângă ei o pătură pe care sunt așezate niște grătare și niște cartofi prăjiți. Și o prăjitură! Da! E și o prăjitură pe pătură! Totul arată atât de bine!

BREUER: Sunt numai ei acolo sau mai sunt și alți oameni?

ANNA O.: Sunt numai ei. În rest e absolut pustiu. Dar e perfect așa.

Pauză.

ANNA O.: Se hotărâsc să se așeze pe pătură să mănânce. Tatăl aduce mingea lângă ei. Încep să mănânce. Totul e foarte bun. Mama îi spune tatălui să aducă din râu vinul pe care îl puseseră la rece.

Expresia calmă a pacientei se schimbă brusc. Ea devine nedumerită la început, iar apoi din ce în ce mai neliniștită.

BREUER: Berta, încearcă să îți păstrezi calmul și să îmi povestești în continuare. Mai ții minte? Nimic nu te poate atinge. Ei nici măcar nu te văd pe tine. Ce se întâmplă acum?

ANNA O.: S-a întunecat brusc. De parcă a venit dintr-odată seara. Adineauri era soare. Tatăl băiețelului se apropie de râu. Cu cât se apropie mai mult, cu atât se întunecă mai mult. Nu, nu te mai duce! Lasă-l dracului de vin! Nu te mai duce!

BREUER: Liniștește-te! Ești în siguranță! Haide, fă-ți curaj și povestește în continuare.

ANNA O.: S-a apropiat prea mult! E chiar pe mal! Un monstru mare și negru iese brusc, îl prinde în gură și îl ia cu el în apă! Nuuuuuuu! O să-l omoare! O să-l ia de tot de lângă băiețel! De lângă familia lui...

BREUER: Dar băiețelul?... Cu el cum rămâne?

ANNA O.: Băiețelul începe să urle și să plângă. E în stare de șoc. Nu poate să creadă ce s-a întâmplat. Doamne, cât de tare plânge, sărăcuțul. Mi se rupe sufletul de milă. Aș vrea să pot să fac ceva.

BREUER: Și mama? Mama ce face?

ANNA O.: Mama e neașteptat de calmă. Aproape că pare că știa că așa o să se întâmple. Nu că ar fi vrut să se întâmple asta, dar nici nu pare foarte surprinsă că s-a întâmplat. E resemnată. Încearcă, fără folos, să îl liniștească pe băiețel. Băiețelul reacționează din ce în ce mai violent. Vrea să se smulgă din brațele mamei și să se îndrepte către râu. Se smucește inutil, pentru că el e mic și nu are putere.

BREUER: Bine. O să ne oprim aici. E de ajuns pentru azi. O să număr până la cinci, iar apoi o să pocnesc din degete. Când vei auzi acel sunet, vei fi din nou în cabinetul meu.

Pauză.

BREUER: 1... 2... 3... 4... 5.

Pocnește din degete. Anna O. deschide ochii. E liniștită.

BREUER: Te-ai descurcat foarte bine azi, Berta. Sunt foarte mulțumit de progresul pe care l-am făcut.

ANNA O.: Mă bucur să aud asta, doctore. Chiar vreau să mă fac bine. Și simt că dumneavoastră mă puteți ajuta. De fapt, simt că m-ați ajutat foarte mult deja. Vă sunt profund recunoscătoare.

Îi zâmbeste inocent. Doctorul pare ușor jenat.

BREUER: Încrederea pacienților în terapeut e un element fără de care nu se poate ajunge la nici un rezultat. Ne vedem mâine la aceeași oră. Să ai o zi bună, Berta!

ANNA O.: Și dumneavoastră la fel, doctore Breuer!

SCENA 3

Breuer singur în cabinetul lui. Stă la birou și scrie. Se ridică și începe să se plimbe puțin neliniștit.

BREUER: Terapia pare să meargă din ce în ce mai bine. După fiecare ședință, Anna O. are o stare mai bună. Mai bună însemnând că nu mai reacționează violent și imprevizibil. Se cufundă în melancolie, dar e perfect conștientă și se poate discuta cu ea rațional. Cu toate astea, de fiecare dată, la câteva ore după fiecare povestire, ea avea crize ce se manifestau prin nevralgii faciale sau paralizie totală a părții drepte, superioare a corpului. Aceste crize puteau fi calmate numai cu ajutorul morfinei sau a clorurii. Administrându-i-se în continuare aceste droguri, dependența ei se menținea, ba chiar se intensifica.

Pauză.

Cercetând mai îndeaproape modul în care au apărut primele simptome, am remarcat faptul că momentul coincide perfect cu îmbolnăvirea tatălui Bertei. Ea a stat cu acesta și l-a îngrijit până în ultimul moment. Concluzia logică la care am ajuns este că boala Bertei s-a declanșat, în parte, sau poate chiar total, din cauza morții tatălui ei. Discuțiile purtate ulterior cu mama pacientei pe această temă nu au făcut decât să îmi confirme bănuiala. Ea spunea că domnișoara Anna O. avea o relație mult mai apropiată cu tatăl său decât cu orice alt membru alt familiei, incluzând-o pe ea. Tatăl ei a căzut bolnav de pleurezie la întoarcerea familiei din vacanța de vară din Ischl. Stând la căpătâiul lui, Berta a experimentat pentru prima dată halucinațiile care, mai apoi, au devenit a doua ei natură. Ca urmare a ședințelor de terapie bazate pe hipnoză, ce nu au dus la rezultate uimitoare, Berta a sugerat ca mai bine să discutăm și ea să îmi povestească halucinațiile pe care și le amintește în timp ce ea e deplin conștientă. În acest mod, crizele ei de după s-au diminuat considerabil, ba chiar uneori nu s-au mai manifestat deloc. Avem toate motivele să ne arătăm încrezători. Merge din ce în ce mai bine. Mi-am dat seama că trebuie să ajung la cauza problemei, pentru a o vindeca pe Berta. Am decis să continuu în aceeași direcție și să sper că în curând am să dau de o breșă. Mă sperie un lucru totuși. Pacienta pare din ce în ce mai atașată de mine. Nu știu dacă acesta e un semn bun.

SCENA 4

Breuer și Anna O. În cabinetul acestuia. Au aceleași poziții ca în Scena 2. Ea poartă o altă rochie/costum.

BREUER: Cum te mai simți? Poți să îți miști mâna dreaptă acum?

ANNA O.: Nu. În continuare nu o simt. Dar starea mea generală e una mai bună. Acum pot să mănânc. Chiar și de câte trei ori pe zi. Mama e mulțumită de modul în care evoluează lucrurile. A spus că, dacă mă simt în continuare mai bine, la vară o sa mergem într-o excursie în Spania. Ai vrea să vii cu noi într-o excursie, Iosif?

BREUER: Berta, tu ești pacienta mea. M-aș bucura enorm să te ajut într-atât de mult încât tu să fii aptă pentru o excursie în străinătate, dar tocmai pentru că ești pacienta mea trebuie să păstrăm o anumită distanță.

ANNA O. (*dezamăgită*): Înțeleg.

BREUER: Și ești gata pentru încă o ședință?

ANNA O. (*lipsită de orice expresie*): Sigur. De ce nu?

BREUER: Ce-ar fi dacă azi mi-ai povesti despre una dintre halucinațiile pe care le-ai avut în timp ce îți vegheai tatăl? Crezi că ești în stare sau crezi că te-ar afecta prea mult?

ANNA O.: Da, sunt în stare. Hai să începem.

BREUER: Preferi să începi povestea cu „Era odată un băiat...” sau...

ANNA O.: Nu. O povestesc așa cum e. Cu mine protagonistă.

BREUER: Cum crezi. Să știi că ne putem opri oricând, dacă te simți copleșită.

ANNA O.: Într-una din primele seri după ce starea lui tati s-a agravat, stăteam lângă patul lui și eram atentă la orice mișcare. Îmi era frică să nu cumva să se înece în somn sau să nu adorm și el să aibă nevoie de ceva. Nu mai prea putea vorbi. Mă uitam fix la el. Nu îmi plăcea să-l pierd de sub observație și nu aveam încredere în nimeni altcineva să îi stea la căpătâi.

Pauză.

ANNA O.: Dintr-odată, am văzut cum un șarpe mare și negru iese din peretele din fața mea. Se mișca încet. Inițial am crezut că am adormit și că visez. Mi-am frecat ochii. Îl vedeam în continuare. Îl vedeam cum se apropie din ce în ce mai mult de patul tatei. Imediat a ajuns deasupra lui. M-am speriat, dar nu puteam să fug și să-l las pe tata fără apărare acolo. M-am ridicat și am început să lovesc șarpele. Atunci a devenit agitat și se tot repezea asupra mea. Mi-am dus mâna la cap să mă apăr și atunci am simțit că m-a mușcat de ea.

Începe să tremure.

ANNA O.: Am simțit o durere sfâșietoare, iar când m-am uitat la mână am văzut cum în loc de degete aveam șerpișori mici și negri și în loc de unghii, capetele șerpilor. A fost îngrozitor! Nu mai știam ce să fac! Și șarpele acela nenorocit stătea acolo și se uita la mine. Parcă aștepta să fac o mișcare ca să poată să mă termine.

Pauză.

ANNA O.: Singurul lucru care mi-a trecut prin minte a fost să mă rog. M-am așezat în genunchi și, când am vrut să încep, mi-am dat seama că nu puteam să vorbesc. Am încercat să strig, dar degeaba. Nu îmi ieșea nici un sunet pe gură. Singurul lucru care îmi venea în minte era o rugăciune pentru copii în limba engleză, pe care am învățat-o când aveam vreo 10 ani. Când am încercat s-o spun, cuvintele în sfârșit se auzeau! Am repetat-o de foarte multe ori, în timp ce-mi țineam ochii strâns închiși. Când am deschis ochii șarpele dispăruse.

BREUER: Dumnezeuule! Am găsit breșa!

SCENA 5

Breuer singur. Se plimbă agitat.

BREUER: Asta era! Am reușit! Șarpele care a mușcat-o de mână. Cu ce mână te aperi?! Cu dreapta, bineînțeles! De aici paralizia pe partea dreaptă. Și rugăciunea în engleză! De asta avea momente când nu putea să vorbească decât în limbi străine! Halucinația asta era cheia! Acum că a povestit-o, s-a eliberat și de ultimul lucru care o îmbolnăvea. Putea să își miște mâna dreaptă când a plecat de la mine. E vindecată. E cu adevărat vindecată. Am reușit! (*Pauză.*) După 2 ani... cât timp a trecut. Câtă muncă depusă. Cât chin de ambele părți. Aproape că nu știu de unde să îmi reîncep viața acum. Pe lângă bucuria pe care o simt pentru că s-a terminat, parcă ar mai fi ceva... Cred că pur și simplu m-am obișnuit atât de tare cu cazul acesta, încât nici măcar nu îmi pot imagina cum ar fi să încep altul nou. M-a secăt de puteri. (*Pauză.*) Cu toate astea simt că regret puțin că s-a terminat. O să plece în excursie în Spania acum... ce fericită o să fie. Cât își dorea asta! Mă bucur pentru ea. Chiar mă bucur. Acum o să poată să aibă o viață normală. O să își continue studiile, o să meargă la petreceri, o să cunoască oameni... bărbați. (*Devine din ce în ce mai trist.*) O să se căsătorească. O să aibă o familie a ei. O să aibă doi copii, doi băieți frumoși și sănătoși cărora o să le placă natura la fel de mult cum îi place ei. O să aibă tot ce și-a dorit vreodată. Și din când în când o să-și mai amintească de mine. O să-și zică

„Doctorul Iosif Breuer! Omul care m-a ajutat pe mine să mă fac bine. Lui îi datorez toate astea.” *Zâmbește trist.*

Nu, n-o să-și zică așa. O să uite complet de mine. Dar asta e! Probabil că asta îmi e menirea: să intru pe perioade scurte în viețile oamenilor, să-i ajut și apoi să dispar.

Sună telefonul. Breuer răspunde.

BREUER: Alo?

SCENA 6

Acasă la Anna O. Ea e pe podea. Stă chircită, urlă și plânge. Intră Breuer panicat.

BREUER: Ce s-a întâmplat? Ce ai? Ce te doare?

ANNA O.: Nu mai pot! Mor!

BREUER: Berta, revino-ți! Te-ai vindecat!

ANNA O.: Ce dracu de legătură are una cu alta?! Tu nu vezi ce se întâmplă?!

BREUER: Văd că te tăvălești pe jos de o durere fictivă! Dintr-o cauză care nu există decât în capul tău!

ANNA O.: Taci, prostule! E numai vina ta!

BREUER: Cum adică? De ce e vina mea?

ANNA O.: Tu m-ai lăsat gravidă și acum a venit momentul nașterii.

Breuer e consternat. Câteva secunde nu reușește să spună nimic.

BREUER: Berta... tu nu ești însărcinată.

ANNA O.: Cum să nu fiu?! Nasc aici, sub ochii tăi, și tu îmi spui că nu sunt însărcinată!

BREUER: E imposibil, înțelege!

ANNA O.: Cheamă o salvare! Nu mai pot!

BREUER: Eu nu te-am atins niciodată.

ANNA O.: Mincinosule! Acum nu mai ții minte?! Ce credeai, că nu o să mai iasă niciodată din mine?

BREUER: Ești nebună! Inventezi! Berta, revino-ți!

ANNA O.: Și tu ești un laș care nu vrea să-și asume responsabilitatea pentru faptele sale.

Breuer scoate o seringă din geantă.

BREUER: Te rog, nu mă obliga să fac asta. Haide, Berta, încearcă să îți amintești. Eu sunt Iosif Breuer, psihoterapeutul tău. Nu s-a întâmplat nimic între noi niciodată.

ANNA O.: Știu cine ești, dobitocule! Crezi că nu îmi amintesc numele tău? Asta nu schimbă cu nimic lucrurile. Acesta e copilul tău, care urmează să se nască! Cheamă dracului o nenorocită de slavare!

Breuer se apropie cu seringă de ea.

BREUER: Îmi pare rău...

Îi face injecția. Anna O. se liniștește aproape instantaneu.

ANNA O.: E copilul tău, Iosif...

Adoarme.

SCENA 7

Breuer singur la el în cabinet. Scrie ceva la birou.

BREUER: Dragă Sigmund, am decis să plec într-o vacanță cu familia. Simțeam nevoia unei schimbări de peisaj. Cazul Anna O. m-a solicitat timp de mai bine de doi ani mai mult decât orice de până acum. Mă bucur că totul s-a terminat cu bine. Ți-am lăsat toate notițele mele legate de caz în sertarul de jos de la birou. Tu ești singurul care are cheia. Episodul pe care ți l-am povestit ultima dată când am vorbit m-a făcut să realizez că poate am greșit cu ceva în timpul ședințelor de terapie, poate am fost prea informal. Nu înțeleg cum s-a putut întâmpla una ca asta. O să rămână o enigmă pentru mine cu ce am greșit atât de tare încât ea să se îndrăgostească într-atât de

mine, încât să ajungă să aibă o asemenea criză. Simt că am reușit să o ajut, pe de-o parte, iar pe de-alta, am împins-o într-o problemă cel puțin la fel de mare. Trăiesc cu o perpetuă senzație de vinovăție. Nu pot să-ți spun cât de mult mă afectează cele întâmplate. În loc să simt bucurie și împlinire pentru faptul că am reușit în sfârșit să identific o cauză pentru isterie, eu sunt măcinat de remușcări pentru ceva asupra căruia nu am avut nici un fel de control. Nu am intenționat nicio clipă ca ea să simtă pentru mine mai mult decât simte orice pacient normal pentru terapeutul său. Poate că greșeala mea a fost că nu am întrerupt terapia mai devreme, pentru că semne existau. Acestea fiind spuse, nu îmi rămâne decât să completez cu faptul că i-am desemnat acest caz colegului nostru, Kreuzlingen și că, dacă vei dori să te implici în vreun fel în mersul cazului, ești, desigur, binevenit. Colegul tău, Iosif Breuer.

Lasă stiloul jos. Heblu.

SCENA 8

Se aude muzică de cameră și voci. În scenă intră Anna O. E îmbrăcată elegant și are o statură impozantă. Se uită contemplativ la niște obiecte. Intră și Breuer. Este, de asemenea, îmbrăcat elegant. Se uită la Anna O., o recunoaște. Îi caută privirea, dar ea e preocupată de altceva și astfel nu-l observă.

BREUER: Berta? Tu ești?

Anna O. se întoarce înspre el, dar nu pare deloc mirată să îl vadă.

ANNA O.: Doctore Breuer! Ce surpriză! Nu mă așteptam să vă întâlnesc aici! Mă bucur să vă revăd!

BREUER: Asemenea! Ce bine arăți! Ce mai faci? Cum îți mai merge?

ANNA O.: Din ce în ce mai bine, doctore. Eu tot scriu, editurile mă tot publică. Se poate spune că, în sfârșit, mi-am pus ordine în viață.

BREUER: Mă bucur enorm să aud asta. Dar cum s-au derulat lucrurile mai exact după ce...

ANNA O.: După ce m-ați abandonat, vreți să spuneți?

Breuer pare jenat.

ANNA O.: Stați liniștit! Am trecut peste momentul respectiv. E de înțeles. V-ați speriat crezând că eu o să dezvolt o obsesie pentru dumneavoastră. Aveți familie, nu voi ați să iscați un scandal. Știu și eu că gurile rele vorbesc. Cu toate astea, mă macină o întrebare. Cum vă simțiți acum, când știți cât de aproape erați de o descoperire chiar mai mare decât cele obținute deja?

BREUER (*încurcat*): Nu înțeleg la ce te referi.

ANNA O.: Haideți, domnule doctor, doar nu credeți în continuare că eram îndrăgostită de dumneavoastră! Au trecut atâția ani și au tras alții concluziile pe care ar fi trebuit să le trageți dumneavoastră acum ceva vreme.

BREUER: Nu văd unde vrei să ajungi cu toată povestea asta. Eu voiam pur și simplu să port o conversație de curtoazie cu o fostă pacientă. Atâta tot.

ANNA O.: Desigur! Nici nu îmi închipuiam altceva!

Râde.

ANNA O.: Undeva, în adâncul tău, îți plăcea la nebunie ideea ca eu să fiu îndrăgostită de tine. Poate că te flata sau poate că simțeai ceva pentru mine. Dar și dacă simțeai, nu ți-ai fi încălcat niciodată principiile tale înalte și, mai ales, codul moral al bunului psiholog. Porunca 1: a nu întreține relații sexuale cu o pacientă.

Râde.

BREUER: Deja întreci măsura, Berta! Poate nu mă așteptam să-mi fii recunoscătoare, dar nici să mă tratezi în halul acesta!

ANNA O.: Ai dreptate, Iosif. Nu ar trebui să fiu atât de rea cu tine, dar am senzația că meriți. M-ai abandonat exact la final, când aveam cea mai mare nevoie de tine. Pe de-altă parte, cred că ți-ai primit pedeapsa cu vârf și îndesat pentru asta. Trebuie să fi fost greu să auzi cum eu, de fapt, nu eram îndrăgostită de tine și cum, de fapt, îmi transferam anumite sentimente reprimite pentru alți oameni. Și și mai greu trebuie să fi fost când ai realizat că dacă mai aveai puțină răbdare, tu ai fi fost cel care ar fi

descoperit momentul transferului, și nu Freud. Dar asta e. Ce pot să zic, rămâi cu bine, doctore, și mulțumesc pentru tot.

Breuer rămâne singur pe scenă, cu o privire descumpănită.

Această operă este pusă la dispoziție sub licența
Creative Commons Atribuire - Necomercial - Fără Derivate 4.0
www.dramaturgiacotidianului.ro